

Kiadóhivatal:

Kaposvár, Teleky-utca 9.
Ide ezimezendők az
előfizetési pénzek.
Hirdetések és nyilvántartási
közlemények.

Előfizetési díj:

Egész évre 4 frt
Félévre 2 "
Negyedévre 1 "

Egyes szám ára 10 kr.

Szerkesztőség:

Kaposvár, Teleky-utca 9.

Ide küldendő a le-
számlázott részlet ille-
minden közlemény.

Börmentetten küldeményt
nem fogadunk el.

Kéziratokat vissza
nem adunk.

SOMOGYI UJSÁG

MEGYEI- és HELYI-ÉRDEKŰ. VEGYESTARTALMU HETILAP.

Megjelenik hetenkint egyszer: szombaton

Felolós-szerkesztő ifj. Nagy Ferencz.

Mit várhat gazdaközönségünk a jövőtől?

Mostani viszonyaink között mindenki természetesen fogja azt találni, hogy gazdaközönségünk aggódva, kételkedve tekint a jövőbe, s tekintettel helyzetünk évről-évre tapasztalható hanyatlására, bizon kétség fogja el még a legoptimistikusabb embereket is és nem igen mernek bízni a jövőben.

Terheink egyre nőnek, mert a catastro folyton működve azon községekben, hol az évenként munkálatait végzi az adók összege ezerekkel emelkedik — jha a kincstár ingyért nem dolgoztat hivatalnokaival — s míg a terhek egyre nőnek, a bevételek már évek óta kevesednek, minek folytán gazdaközönségünk számadásaiban oly különbözések állanak elő, melyek a végveszéllyel fenyegetik annál kilencz-tized részét, mely körülmény kell, hogy rövid idő alatt magával hozza a legveszélyesebb gazdasági krízist.

Iparunk, kereskedelmünk nyer némi segítyt az állam részéről is, s míg a nagy ipar és kereskedelem védelmére kamarákat állítanak fel és preliumokkal óvják a versenytől, addig a gazdaközönség nyakába szakad minden állami teher, s ez különösen a kisebb ékizten-zsiakat egymásután tönkre teszi.

A nagyvállalatok kapnak szubventiót, adóelengedést; a nagytökések jövedelmei ellenőrizhetlenek — sőt még állampapirjaik is adómentesek — de a termelő osztály nyakára hozzák minden 5—6 évben az adóemlést, nyakára hozzák a vámtmentes román búzát, s míg amaz jövedelmeihez képest alig fizet 5—6% adót, addig gazdaközönségünk jövedelmének 20—40% elfizeti a közterhek lerovására, minek folytán különösen kisebb gazdáink terheik súlya alatt össze rogyva megsemmisülnek.

Halaszthatlan szükség agrár érdekeink intézvébb felkarolása, de nem oly helyen, hol ezt politikai divatnak tekintik és nem is ezen célból, hanem azért, hogy gazdasági viszonyaink javítása és az elkövetett mulasztások pótolva legyenek.

Aki egyéni érdekei folytán elvakítva nem nézi a mostani helyzetet

annak be kell ezt látnia, mert csakugyan gondolkodóba ejthet mindenkit az, hogy míg a föld — a megváltozott gazdasági viszonyok és a felére aláhanyatlott gabnaárak dacára is a jobb időkre megállapított jövedelmen felül fizeti terheit, addig a nagy töké kiváltságokat élvez s a börzén — hol pedig éppen a termelő közönség rovására spekulál tökéjével — milliókat adnak és vesznek anélkül, hogy egy krajczár bélyeg avagy illeték reájuk rovatnék.

Az agrár kérdések mindinkább előtérbe nyomulnak, s a nyomasztó mezőgazdasági viszonyok kétségbeesetten sürgetik a helyzet javítását, sajnos azonban, hogy erre mostanában még nem igen számíthatunk.

Festetics Andor gróf földmívelésügyi miniszternek, október 24-én a pénzügyi bizottságban tett nyilatkozata legalább ezt engedti következtetni.

Ez alkalommal szóba jövőn gazdaközönségünk kétségbeeső helyzete, s ennek kapcsán a fenyegető munkás kérdés a miniszter azon nyilatkozatot tette, hogy gazdaközönségünk ne annyira a szántóföldek kultiválására és a szemtermelésre fektesse a fő súlyt, hanem inkább az állattenyésztés terén iparkodjék előre haladni.

A munkás kérdésben pedig kitérte helyezetté azt, hogy a népes vidékekről az embereket neptelenebb helyekre telepítve, biztosítja azoknak egzisztenciáját.

Ha ezt a két nyilatkozatot oly ember, ki a fent említett két kérdést gyakorlatból, az életből ismeri, s azt csak társadalmi és gazdasági szempontból veszi bírálata alá, csakhamar rájön arra, hogy ezen két mód mostani viszonyaink között nem vezethet sikerre.

Nem vitatható el azon körülmény, hogy az állattenyésztés nemcsak előnyére van gazdaságainknak, de szép jövedelmet is ad, mégis gazdaságainkat úgy átalakítani, hogy az állattenyésztésre fektessük a fő súlyt nem lehet, mert az nem bírja el a terheket, mely a földre nehezedik.

Oly vidékeken, hol sok a legelő, lehet a marha tenyésztésre fektetni a fő súlyt, mert a legelő föld kevés adóval lévén terhelve az állattenyésztés könnyen fedezi annak kiadásait, azonban hol a mezőgazdaságok szántóföl-

dekből állanak, melyekre nagy terhek vannak róva — már ez nem kereszttől vihető, mert a marhatenyésztés és az evvel járó bevételek nem képesek fedezni a töké kamatait mit a birtok és az állatok értéke képvisel, továbbá a kiadásokat melyek a földekre lévén róva, az állattenyésztésnek kellene fedezni.

Ép így vagyunk a munkás kérdésével és a kivándorlással, — ezt telepítések által nem lehet megszüntetni.

A kivándorlók nyolcz-tizedrészben vagyonnal bírnak, mit eladva kész pénzzel mennek odább más helyre, nem azért mert itthon nincs munkájuk hanem azért, mert oly helyet keresnek, hol a viszonyok kedvezőbbek, kisebbek a terhek és így könnyebb a megélhetés.

Ha tehát gazdaközönségünk ügyével valaki komolyan akar foglalkozni és javítani akarja a helyzetet, úgy azt csak egy uton és módon teheti, ha könnyíti a terheken mely gazdaközönségünket az agyonnyomással fenyegeti.

Dohánytermelésünk hanyatlása

A fiskális szempontoknak kizárólagos érvényesítése az egykor virágzó magyar dohánytermelés viszonyaitban igen nagy mérvű visszaesést okozott. A dohánytermelés szabályozásának mai módja a pénzügyi hatóságok kénye-kedvétől teszi függővé, hogy kinél legyen joga dohányt termelni és mily területen. Ennek a rendszernek pusztító következménye az, hogy míg tíz év előtt 31.191 volt azoknak a gazdáknak a száma, a kik a dohánytermelést folytatták, addig ma már csupán 9878 gazda van jogosulva a dohánytermelésre. Tehát rövid tíz esztendő alatt 21.344 gazdát fosztottak meg attól, hogy a magyar föld pompás dohánytermelő képessége kihasználja. — A dohánynyal bevetett terület, mely tíz év előtt még 54.339 hektár volt, a múlt évben már alig 40.000 hektárra terjedt ki, tehát több mint 25 százalékkal esökkent. E tények összevesséből kiűn, hogy még a dohánynyal bevetett terület 25 százalékkal esökkent, addig a dohánynyal gazdák száma 70 százalékkal lett kevesebb. Ebből az következik, hogy a dohánytermelés redukciója kizárólag a kisebb gazdák rovására történik. Ez kitől megvonják az engedélyt, de a nagybirtokosoknak meghagyják a jövedelmüket foglalkozást. Ez az oktan gazdasági politika természetesen hátrányai mellett még arra az eredményre vezetett, hogy Magyarország egész termelése 1891. óta 64 millió kilogrammól 52 millióra csökkent.

Sőt a foglalkozási ág egyáltalán kevésbé fejlődött, mert hektáronként 257 kilogramm helyett csupán 229 kilogramm dohány termett. Ezeket az adatokat szolgáltatják azok a kimutatások, a melyeket a pénzügyminiszterium belső használatra összeállított magának. Vajon ki fogják-e olvasni kimutatásokból azokat a tanulságokat, a melyek belőlük kirílnak? Ezeket az „eredményeket“ bezzeg nem említette az expozé!

III. Sándor az oroszok csárja meghalt.

III. Sándor, a minden oroszok csárja, hosszú, kínos betegség után, Livóniában meghalt. Halálos ágyán a családtagok zokogva állják körül, de nagy birodalmának népei nem sírnak, nem sóhajtoznak nála, mert a családja iránti szeretetből és jóságtól eltelt aya, kéréseire szigorú, megközelíthetetlen, despotikus fejedelme volt népeinek. Bence a zsarnokihatalom egy az utolsó lehelletig képviselője dől a porba: s bár alakja a történelemé, és neve is századokon át élni fog, sem a nagyság, sem a dicsőség, sem az emberiség halálának, sem népei kegyeletének fénye beáranyozni nem fogja nevét és emlékét.

A világ rég elő volt készítve a csár halálára, de az a rokonszenv, melylyel az emberiség az ő kórágya mellett virrasztott, csak a szenvedő embert és benne a megcsalódott, kínosan vergődő lelket illette, nem pedig az uralkodót, ki felelt csakhamar napirendre tér az ily változáshoz szokott világ, mert tetteiben eselekedeteiben, gondolkodásában nem talált oly vezéreszmét, nem egy messze világló irányítót, mely például szolgálván figyelmét lekötötte. A politikában sem várható egyelőre mélyre ható változás, apórá meg van gondolva állapítva minden. És ha váratlanul, hirtelen, az elementaris erő kitörésének gyorsaságával zavar keletkeznék is, annak forrása nem a csár halálában keresendő, megvont már bizonytalan életének minden perezéban a kitörés eshetősége s nagyobb bajt előidézní nem fog a világ-államok politikai helyzetében, mely már benne a béke zá-

logát látta, mégis el volt készülve az autokrata szeszélyének ellenkező változására is.

A csár halála a birodalma, népei voltak legkevésbé elkészülve, őket valóban váratlanul, hirtelen érte a hír. Előttük sokáig titkolták a betegségét, a bajt, s mikor a katasztrófa következtét sejtették, az már be is következett. A hatalom eszközei bizonyára még jó időre le fogják nyűgözni a szabad gondolkodást, a népek akarát, de végleg el nem nyomhatják. Ha folytatódik a meghalt csár szellemében az uralkodás, úgy az előgedetlenség óriás erővel mégis csak kitör, ha pedig szakítanak azzal a végzetesen szerencsétlen szellemmel, úgy a rendes haladás útja fog megvilátozni.

Veszte tehát nem szenved III. Sándor halálával sem az emberiség, sem Oroszország népe. És ez vigasztaló gondolat, melyet készséggel tesszük le az ember és ayaavatására az igaz részvét koszorúját. Az ő szenvedései véget értek, gyógyulának be most már azok a vérző sebek, melyeket ő ütött népeinek testén, s ha begyógyulnak és birodalma az alkotmányos szabadság áldásában fog részesülni, akkor aztán hadd fedje be sarkophágját a kiengesztelés fátyola, hadd éljen neve mindvégig a történelem lapjain. Csak így mondhatnók el azt a kívánságot, mit a legszegényebb és legbűnösebb embertől sem szabad megtagadni nyugodjék békében.

De e nélkül vajon nyugodhatik-e? s az a rémes aya, mely őt a sirig kísérte, nem fogja-e azokat is üldözni, a kiket szeretett? Mi a nép hatalmát és akarát sokkal erősebbnek és szentebbnek tartjuk, mint sem hinni tudnók, hogy a kiengesztelés fátyola még soká nem fog a meghalt csár sírjára boríttatni; ez a felejtés lesz az an. az ő igaz emlékköve.

H I R E K.

A beállott negyedév alkalmából tisztelettel felkérjűk mindazokat, kiknek előfizetésük lejárt, sziveskedjenek azt megújítani, a kik pedig esetleg hátralékban

vannak, kéretűk a hátralékos összeget a folyó negyedévi díjjal együtt beküldeni.

— **Kinevezés.** Dr. Szabady Lőrincz kapo-vári lakos ügyvédjelöltet az igazságügyminiszter a kaposvári kir. törvényszékhez aljegyzővé nevezte ki.

— **Novemberi előléptetés a magy. kir. honvédségnél.** Ehaman József főhadnagy ő felsége által századossá neveztetett ki, bár sajnálattal értesülünk arról, hogy ezen előléptetés folytán Enmant városunkból áthelyezik, mégis neki az előmenetel alkalmából gratulálunk.

— **Eljegyzés.** Deutsch Ignác marczali kereskedő vasárnap f. hó 28-án eljegyezte Weinberger Matild kisasszonyt, Weinberger Mór helybeli kereskedő kedves szeretőre méltó leányt.

— **Esküvő.** Vasárnap f. hó 28-án reggel a helybeli izr. templomban Deutsch Sándor budapesti kereskedő esküdött Grünhut Etelka kisasszonnyal, özv. Ebenitz Edéné szép gyámleányával. Dr. Herczog Manó rabbi megható beszédet intézett a fiatal párhoz. Szívvel üdvözlők az új párt örökké tartó zavartalan boldogságot kívánunk!

— **A temető ünnepe.** Halottak estéjén a város közönsége valóságos áradatként özönlött a temetőbe, hol a mágmentés, a kegyelet párosult őszinte szeretet jelölül megkoszorozva s este kivilágítva a sírokat, nagy pompával ünnepelték a halottak emlékét. Az ősi szokáshoz híven, ma is gazdagon elhalmozták a temetőt virágdíszrel s este kigyújtva az apró gyertyákat, mécseket, lámpásokat, tündéres fényárral borították el a halottak hazáját. A fél város künn volt a temetőben áldozni a meghaltak emlékének s hivalkodni a fényvel, pompával s kíváncsi szemekkel nézni a temető ünnepeit. Az őszinte gyász és igaz fájdalom csak elvéve itt-ott volt látható. Az ünneplés legjava részben kérédes, fényűzés.

— **Öngyökosság.** Molnár János 44. gy. ezred 7. századbéli szerdahelyi illetőségű újoncz jár nappal ezelőtt engedély nélkül a századtól eltávozott. F. hó 28-án a Szerdahelyről hazatérő uradalmi béresek az erdő szélén egy katonasápkát lát-

A „SOMOGYI UJSÁG“ TÁRCZÁJA.

A sváb honvéd.

Petneházy tábornok ur láthatólag rossz kedvében volt. Az esti dominópartit végeztével kissé gyorsabban, — majdnem hevesen kelt fel — úgy, hogy nyitott campagne blousának egyik gombja az asztalra akadt, s ezzel akkorát rántott az asztalon, hogy a járók kövek csörömpölve estek le a hófehér márvány lapról.

A tábornok magához látta segédiszját, Daru Aladart; hákan beszélt hozzá, minék eredménye az volt, hogy Daru a káminboljátékot abba hagyta, párdont kért partnerjétől és fölköve kardját, isztielegve a tábornoknak, elhagyta a kassinót.

Nemsokára kinyílt a terem nagyajajt és a segédisz, szolgálati övvel, a tábornok asztalához lépett, és jelentette, hogy készen áll rendelkezésére.

A tábornok szólanul emelkedett föl s a két tiszt távozott a kassinóból.

A tábornok elindult a tábor felé. Utközben árulta el a segédisznek, hogy próbáradót akar fuvatni. Szólan érték el a tábor nagy négyszögének alsó sarkát, ahol élő sövényt képez az egymás mellé ültetett akáczfák. A két tiszt nesztelenül ér ideig, annélkül, hogy csak léptük zaját is hallhatta volna ember fia.

Mikor az akáczfák sorának folytonossági hiányához, azaz a természetes ka-

puhoz értek, látták hogy egy természetes honvédbaka, péczesen sírbakot jár föl s alá. A tábornok ur és a segédisztre csak úgy szórta a hold pazar fényét, tehát okvetetlenül meg kellett, hogy lássa a honvéd a két tisztet, főleg a tábornokot.

A tábornok kérdőleg tekintett a főhadnagra és Daru kétségbeesve az ilyen insubordinációs honvédbakán, sugta a tábornoknak!

— Tábornok ur! csak nem lett ez a fiú ebben a pillanatban némává?

Igazán borzalmas állapot! de jöjjön főhadnagy ur, végére kell járnunk a dolognak, s mindketten a feszítő honvéd elé mentek.

— Állj! állj a főhadnagy, a honvéd előtt megállva. A fiú megállt.

— Ha nem undod, te ideilen olasz herényó, hogy mi a kötelességed, ha meg látod a tábornokodat?

— Pbiu, ikann net ungarish! replikázott jóízű mosoly kíséretében a sváb fiú.

Most Daru főhadnagy németül kezdte oktatni a fidélis sváb gyereket, aki minden mondat után helyeslőleg bólingatott a fejével, mintha ő vizsgázná a főhadnagyt, s az ő.

— Tehát jegyezd meg magadnak jól ha tábornokodat vagy ezredesedet megpillantod itt az őrségen, elkiáltod magadat de úgy a hogy csak birod: „Fegyverbe“ Megértetted!

— Ja! Ja! — intett átszellemült mosollyal a német.

— No hát mond uradalm: Fegyverbe.

Fetyferpe!

— És most megpróbáljuk! — szólt dühösen a tábornok. — Ide figyelj, mi most elmegyünk, de egy pár perezt múlva visszajövünk ide hozzád. Ha akkor nem tudsz elő írás szerint fogadni, úgy olyan 21 napot kapsz dunklival elegyest, hogy ség a halott szentségek fölvétele után mi sóhajtvá gondolsz reá.

És ott hagyták a szegény megijedt sváb fiút, ki kétségbeesve kétségbeesve rebegte folyton magában: Fetyferpe! fetyferpe! fegyverpe! s bokázott a kiszabott helyen le s föl, sapkája alatt föltornyosultak egy szálíg a sörtői beleizzadt szegény e barbár szóknak az ismétlésébe. Ezenközben egyszerre csak ismét haljal a sarkantyuk, pengését, Jaj! jönnek ismét kik annyira megijesztették, s valóban itt is vannak már.

Megdermedt a honvéd s úgy elfelejtette a varázsszót, mintha soha sem hallotta volna.

Ott egy helyütt megállt, tátva maradt a szája és majd hogy el nem dült ezakkompakostul.

A két tiszt közelebb és közelebb jött — végre szegény sváb baka a kétségbeesés hangján elordította magát:

— Oh, oh! Sie sein schon wieder da!

Cillej.

tak a földön, mely körülmény előttük gyanus lévén, tovább kutattak, és egy öt öl magas fa tetején észrevették nevezetett ki oda fölakaszkodta magát. A béresek a töröcskét bíróknak és a helybeli ka-onai pártanoksnak tették jelentést. A hullát hétfőn levették és a nyugati temetőbe temették. A katonai háloság a vizsgálót megindította.

— **Az új cár.** II. dik Miklós oroszország új cája, nov. 4-én fogja Szent-Pétervár utcáin, kürtösök által kísért hírnökökkel kihirdettetni atyjának, III. dik Sándornak halálát és ő trónra lépését.

— **Gyilkosság.** Miklós János kaposfüredi lakos pajtájában mult hó 27-én egy embert találtak borzasztóan elcsenkitva, kinek feje törzsétől el volt vágva. Kést vagy más bűnjelt, mely a gyilkos és a meggyilkolt kitérőnek kiderítését elősegítette volna — e nyomozó esendőrségnek nem sikerült felfedezni.

— **Udvari vadászat.** Okt. 31-én udvari vadászat volt Kerepes község határán, mely fényes eredményekkel járt. Lelőttek 1600 fácánt, 2 nyírfajlat, 22 szalonkát, 1 őzbakot, 136 nyulat. Ebből 6 felsége 46 fácánt, 5 szalonkát, 1 nyírfajdot, s 12 nyulat lőtt. A vadászatot báró Podmaniczky Géza, 6 felsége rendes vadásztársa is ott volt, több meghívottal együtt. A társaság 2 órákor a szabadban költözött el az udvari szakác által az erdőben készített ebédre. 5 órákor a vadászat véget ért.

— **Szerb sajtó szabadság.** Belgrádban a sajtócenzúra lefoglaltatta mindazokat a külföldi lapokat, melyek azt jelentették, hogy a Nikolajevics kormányt Milán volt király áskálódásai buktatják meg.

— **Succi Fiumében.** Succi a budapesti műköplálás után honvágyot kapott s el látogatott Toszkánába, honnan e héten ismét világhörűli utra indult. Első állomása Fiume volt, hova tegnapelőtt érkezett meg. Succi azonban nem koplalni, hanem egy jómódu nagybátyjának látogatására ment Fiuméba. Rokoni el voltak ragadtatva, hogy milyen áldott jó étvágya van.

— **Új kikötő a Balaton partján.** Somogy megye törvényhatósági bizottsági közgyűlése — elhatározta, hogy Fonyódon kikötőt építtet, s erre a célra az utadóalpból 12,000 forintot szavazott meg. A fonyód-kaposvári vasutvonal kiépítésével Zala- és Somogy megyék közötti személy- és teher forgalmat ez a kikötő, mely kocsiközlekedésre is fog szolgálni, nagy mértékben élénkíteni fogja.

— **Lukácsiu joga.** Ezelőtt öt héttel Lukácsiu egyik becsületsértési pörében újabb hat havi államfogházat kapott. Lukácsiu felebbezett az ítélet ellen azon a ezimen, hogy ő tud magyarul, de mert törvényadta jog, hát románul beszél és kér román tolmácsot. A debreczeni tábla új tárgyalást rendelt el azzal az indokot lással, hogy a tolmács kérése jogos volt. Hát jól van: Lukácsiu majd zengzetes anyanyelvén kapja meg a hat hónapot. Ha ez enyhíti azt a hat hónapot, ám legyen meg az ő enyhülése!

— **Víz alatt járó hajó.** A francia hajóraj legérdekesebb hajója, Gustave Zédé, mely tenger alatti járásra van berendezve. A hajó hossza körülbelül negyven méter és most szerelik fel a touloni hajógyárban. A francia hengerésztisztek azt hiszik, hogy a hajó teljesen megfelel céljának és sikerült a legnagyobb nehézségeket is legyőzni a genialis szerkezettel. A gyakorlati próbát, a mit nem régiben akartak megtartani, egy robbanás akadályozta meg, mely akkor történt a mikor az accumulatorokat töltötték meg. E robbanás alkalmával a motorul szolgáló dynamogép nem sérült meg, a kabelek és az izolátorok azonban elégték. Ez már a második robbanás, a mi a víz alatt

járó hajón történik és ezek akadályozzák, hogy a gyakorlati kísérletet csak a jövő tavasszal tarthassák meg.

„A szabadságharcz dalai“, vagyis százötven nóta a daltás időkől. A d. lokat Hentaller Lajos országgyűlési képviselő gyűjtötte össze, kiről már eddig megjelent munkái után is általánosan tudva van, mily szorgalmas és lelkes kutatója a szabadságharcz korának és a rákövetkező szomorú éveknek. Hentaller nyomozza a politikusokat, diplomatakat, hadvezéreket, hogy fényt deríthessen ugy ezeknek, mint amazoknak intenzióira és tetteire. E dalgyűjteménnyel azonban a magyar nép lelket, kedélyét tárja ki elének, amint az egy árután következő események, fejlemények hatása a nemzeten dalban nyilvánult. A dalok nagy része a nép ajkán termett, de vannak köztük ismert vagy ismeretlen költőktől is. Ilyenek a nemzeti dalok, a szabadság első fuvalma által ébresztve, azután indulók, riadók, csatadalok, a magyar Marseillaise pár változata: továbbá — itt már közbeszól a nép — ujonedalok, szabadságnóta, toborzó-, önkéntes-, nemzetőr-, huszár-, honvéd-, tüzér-, népfelkelő dalok csatlakoznak hozzá. Meg vannak énekelve a győzelmes csaták, a futó ellenség, Jellachich, Görgei, Perczel, számos Kossuth-dal stb. Világos után emigráns-dal és bus dalok következnek. Záradékul az ötvenes évek fel-felcsillanó reménye hangzik ki pár dalból és pár népballada Noszlopyról, Váradi Józsefről, Halasiról, a gyűjteménynek igazi gyöngye gyanánt szerepelhet. Különösen érdekessé, mondhatni pikánsá teszi e gyűjteményt Hentallernek magyarázó szövege, mely egy-egy tollvonással odavetett illusztráció gyanánt szolgál az alkalmi dalokhoz, helyenkint találó humorral fűszerezve; már magában a Fornszeke Sándorhoz intézett ajánlás egy művészi kis jellemrajz a törhetlen hazafiról, ki a haza szabadságáért élő törhetlen magyar tipust képviseli. — A csinos kiállítású izléses kis kötet ára 3 korona. Kapható minden könyvkereskedésben. A mű különben Singer és Wolfner bizománya.

CSARNOK

Nép dalok.

Vén csapláros a javából hozzon kend!
Te meg cigány a vonódat jól meg kend,
Huzzd el nekem azt a szomorú nótát:
„Az én rózsám mással éli világát“.
Hej! csapláros nem kell már több elég volt,
Hadd el cigány mert rám szakad az égbolt,
Megvert engem övele a temető,
Majd meggyógyítja szívem a teremő.

Vad őszi szél fúj a pusztán keresztül,
Betyár gyerek tanyát keres egyedül,
Tanyát keres, de nem talál a szegény,
Mert a fáról lehullott már a levél.
Vad őszi szél fúj a pusztán keresztül,
Betyár gyerek gyors paripán menekül.
Menekül mert a pandurok követik,
Ha megfogják sötét börtönbe vetik.

Patak partján szomorú fűz hajladoz,
A szerelem nekem csak bánatot hoz,
Örömet is hozhatna de nem lehet,
Mert az a kit én szeretek nem szeret.
Kis kertemben elszáradt a gyöngyvirág,
Mert gyökerén egy ártalmas féreg rág;
Hervadok én, hogy már jobban sem lehet,
A szerelem rágja el a szívemet.

Szomorúan szól az esti haragszó,
Mond meg rózsám reám miért haragszó?
Te csaltad meg a szívemet, nem bánom,
Még is te vagy a legszebb a világon.
Vándor madár ha itt az ősz, tova száll,
Oda a hol ismét zöld berket talál;
Bujdosan én, itt hagyom a vidéket,
De szeretni mást nem tudok, mint téged.

Szóky István.

Egy érdekes ember.

Az özvegy Berkes báróné rajongott a színművészetért, egyáltalában meglehetősen ábrándos kedélyű asszony volt. A színelőadások közt csak a drámákat szerette, a dalműveket, mióta egy hírneves férfi meggyőzte arról, hogy természetellenes az elénekelt dráma, nem szerette többé. — Általában nem igen volt önálló véleménye és inkább receptív tehetség volt.

Mindamellett minden új dalmű zongora kíváncsiát megvette és eljátszotta, hogy mint előkelő nő au fait legyen minden új irodalmi és zenei jelenséggel.

Igy gondolkozott a dalművekről általában, midőn a zenevilág egén egy hírneves tenorista tűnt föl, a ki az x-ii udvari színház intendánsa nagy áldozatok árán szerzedte: is egy pár évre. A tenoristát méregdrágán fizették, de az aralkodó saját magánvagyonából pótolta azt, a mi nem telte ki az udvari színház budgetjéből.

Berkes Báróné meglehetősen közönyösen olvasta a sok magasztaló bírálatot, a mit a fenomenális tenoristáról irtak, és mosolygott, ha barátnőit valódi extázissal hallotta beszélni a világ legelső énekeséről.

De akarata ellenére is ütött az óra a melyben a bárónénak meg kellett hallani a csoda tenort. Ugyanis vidékről egy unokahuga látogatja meg, a kinek kedvéért el kellett mennie az operába.

Eppen „Tannhäuser“-t adták, a színház zsufolásig telve volt és a két hölgy örült, hogy az első sor zsöllyében még meglehetősen jó két helyet kapott.

A Venus barlangjában való jelenet meglehetősen hidegen hagyta a bárónét, ezt a jelenetet régtől fogva tulságsan regényesnek találta. Érdeklődése azonban fokonként nőtt és mikor a második felvívásbeli dalmű-versenyre jött a sor, akkor valósággal el volt ragadtatva, a hírneves tenorista mint Tannhäuser valóban páratlan volt. Gyönyörű termete, ezüstcsengésű hanganyaga nem téveszthették hatásukat.

A harmadik felvonásban már valami sajátos órzés fogta el a romantikus hajlamu bárónét, úgy, hogy szinte megzavarta unokahuga néhány közbeszólása, a ki szintén elragadtatva szólt a tenoristáról.

Éttől az estétől kezdve a báróné egészen megváltoztatta nézeteit a dalművet illetőleg. Nem mulasztott el többé egyetlen előadást sem, ha a hős-tenor föl lépett, úgy, hogy barátnői nem tudtak hova lenni a bámulattól.

A barátnők aztán később nem bámultak, de elkezdtek csipkelődni és a csipkelődések akkor érték el tetőpontjukat, mikor egy híres rossznyelvű társaságbeli hölgnél a tenoristának egy fotográfiáját találták meg, a mely sajátkezü aláírással volt ellátva, úgy, hogy nem kerülhetett ki műkereskedésből.

A mit másnál a művészet iránti rajongásnak mondtok volna, azt Berkes bárónénál másnak nevezték el.

Gyanus volt nála ez a fotografia, — a mennyiben előbb mindig olyan megvetően nyilatkozott a dalmű-előadásokról.

Még hangosabb lett a pletyka, midőn egyszer a nagykövet bálján együtt látták őket hosszasan társalogni, és midőn közudomásu lett, hogy a tenorista a báróné palotájába is jára os.

* * *

Talán komoly eljegyzés is lett volna a sok szóbeszéd vége, ha — nos igen, ha az érdeklődő felek vagyoni viszonyai is összhangban lettek volna.

A báróné ugyanis nem volt szegény.

— de dús-gazdag sem, és mikor férje, a ki rendkívül sokat pazarolt, egy lövés-senynél lováról lebukva, meghalt, csak ábrny maradt a Berkes-féle örösi vagyonból, hogy a báróné élete fogytáig kényelemben, de nem tulságos fényben élhetett.

Az énekes, a ki érzelmivel összerférhetőnek tartotta, hogy a báróné vagyoni viszonyairól is tudakozódjon, gunyos mosolyra vonta ajkait, midőn megtudta, hogy mennyi tulajdonképen Berkes báróné jövedelme.

— Hiszen nyakkendőre is kevés volna nekem! jegyzé meg az énekes és voltak jóakaró barátok, a kik ezt a megjegyzést melegeben visszamondták a bárónénak.

A szegény asszony, a ki a legrózsább menyasszonyi hangulatok közt volt, elsötétülni érezte maga körül a világot, és mikor dőlben az inas jelentette az énekést, kiüzent neki, hogy beteg és rem fogadhatja.

Az énekes aztán még levelet írt a bárónénak, a melyben szívszakgató hangon panaszkodott csalódásról, a női szívek változékonyságáról és több eféléről, miről már szakítani akaró szerelmesek rendszeresen irkálni — de a valóban csalódott asszonyt nem hatották meg többé a frazisok.

Elővett egy levélpapírost és csak annyit írt rá: „Nagyon sajnálom, hogy ön előbb nem tudatta velem, hogy anynyi nyakkendőre van szüksége — kívánok önnek sok szerencsét és nyakkendő luxusának kielégítésére — Rothschild vagyónát.“

Az énekes felbontotta szerződését az x-i udvari színházzal, Amerikába ment, Berkes báróné pedig többet soha életében nem hallgatott meg egyetlenegy operai előadást sem. N. Y.

1893. szám/tkv. 1894.

Árverési hirdetményi kivonat.

A szigetvári kir. bíróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Vinter Simon végrehajtónak Késérü János és neje Geézé Katalin végrehajtást szenvedő elleni 170 frt tőke követelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a Kaposvári kir. törvényszék (a Szigetvári kir. járásbíróság,) területén lévő s a Darányi 193. sz. tjkvben A I. alatt foglalt 246. hrsz. Ház 2. sz. a. 254. 331. 721. 1385. 1811. 1991. 2287. 2515. 2554. 2705. hrsz. ingatlanokra erdő és legelő illetőségére 1739 frtban, úgy az A II. alatt foglalt 2216. és 2218 hrsz. ingatlanokra 32 frtban, a 542. sz. tjkvben A I. alatt foglalt 436/6. 714 frt. 890/a 1244/a 1282/a 1606/a 1958/a 2450/b hrsz. ingatlanokra erdő és legelő részből 1027 frtban az A I. alatt foglalt 2215/6 hrsz. ingatlan 92 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1894. évi november hó 27-én d. e. II. órákor Darányi község jz. lakásánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10% át vagyis 173 frt 90 krt. 3 frt 20 krt. 102 frt 70 krt. 9 frt 80 krt. készpénzben, vagy az 1881. LX. t. ez. 42. §-ában jelzett arfolyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában, kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. ez. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Szigetvárott, 1894. évi aug. 31.

A szigetvári kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóság.

TORMAI,
kir. albiró.

A földmívelésügyi. m. kir. miniszterium felügyelete alatt álló
magyar királyi



országos központi mintapincze

Az újabb árjegyzék megjelenvén, ajánlja

kitünő minőségű palaczkborait

és

COGNACOT

Fiókáruda

Erzsébet-körut 56. szám alatt. Korányi Frigyes tanár ur házában.

Elárusító képviselő:

RADÓ és TÁRSA

Budapest, Mérleg-utca 4. sz.

3—3

Lerakat Kaposvárott: VÉSEI SÁNDOR urnál.

